

CURTEA SUPRĂ DE JUSTIȚIE

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului declarat de Irina Prijilevscaia-Moșenscaia, reprezentată de avocatul Alexandru Savva,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Irina Prijilevscaia-Moșenscaia împotriva Cabinetului Avocatului „Cibric Ruslan” și a lui Ruslan Cibric cu privire la declararea nulă a declarației de reziliere/rezoluțiune a contractului, recunoașterea ca fiind rezolvit contractul de asistență juridică de vina avocatului, încasarea sumei, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 02 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău

*(Dosarul nr. 2ra-1288/23
NR. PIGD 2-19100819-01-2ra-26072023)*

Temeiurile recursului nu se încadrează în prevederile art. 432 alin. (2)-(4) din Codul de procedură civilă (în vigoare până la 01 septembrie 2023). Dezacordul recurenteii cu decizia instanței de apel nu constituie un temei de casare a acesteia.

Au examinat anterior cauza judecătoreii:

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (M. Frunze)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (Iu. Cotruță, N. Budăi, I. Țurcan)

15 iulie 2026

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților admisibilitatea recursului declarat de Irina Prijilevscaia-Moșenscaia, reprezentată de avocatul Alexandru Savva.

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Diana Stănilă,

Ion Munteanu, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 26 aprilie 2019 Irina Prijilevscaia-Moșenscaia a depus cerere de chemare în judecată împotriva C.A. „Cibric Ruslan” și a lui Ruslan Cibric cu privire la declararea nulă a declarației de reziliere/rezoluțiune a contractului, recunoașterea ca fiind rezolvit contractul de asistență juridică de vina avocatului, încasarea sumei, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

2. În motivarea cererii de chemare în judecată, reclamanta a relatat că la 29 august 2013 a încheiat contractul de prestări servicii de asistență juridică nr.22 cu C.A. „Cibric Ruslan” în persoana avocatului Ruslan Cibric, obiectul căruia au constituit serviciile de asistență juridică, care urmau a fi prestate de avocat în cadrul unui litigiu civil, izvorât dintr-un contract de leasing, încheiat între ea și S.A. „Electrosistem”.

3. Actele și acțiunile întreprinse de avocatul Ruslan Cibric în temeiul contractului de asistență nr.22 din 29 august 2013, s-au rezumat la expedierea în adresa S.A. „Electrosistem” a unei pretenții prealabile, întocmirea și depunerea cererii formal motivată de chemare în judecată, a participat „asistat” doar la câteva din ședințele de judecată pe marginea cauzei civile intentate la acțiunea sa către S.A. „Electrosistem”.

4. Altfel spus, avocatul Ruslan Cibric nu a acordat consultațiile necesare, suficiente și utile cauzei clientului, nu a întreprins acțiunile necesare circumstanțelor cauzei în vederea administrării materialului probator, actele procesuale întocmite de acesta nu au fost motivate suficient, participările acestuia la unele ședințe de judecată au purtat caracter mai mult formal, la unele din ședințele de judecată, acesta nici nu s-a prezentat, nu a înștiințat din timp instanța despre absența sa la ședințe, astfel încât, într-un moment, a persistat riscul ca cererea depusă de ea către S.A. „Electrosistem”, să fie scoasă de pe rol.

5. De altfel, reclamanta a susținut că administrarea probelor în cauza respectivă s-a realizat exclusiv prin inițiativa și implicarea sa personală, precum și a soțului său, fără a fi asistată ori sprijinită, sub aspect juridic, de

către avocatul Ruslan Cibric, deși acesta a încasat sume de bani, cu pretins titlu de onorariu, pentru care, timp de aproximativ doi ani refuza eliberarea bonurilor de încasare.

6. Mai mult, în timp ce apela la asistența juridică a avocatului Ruslan Cibric, conform obligațiilor contractuale asumate de acesta, în majoritatea cazurilor avocatul, pur și simplu nu era de găsit, fie nu răspundea la apelurile telefonice sau mesajele sms, ori invoca că ar fi foarte preocupat de alte chestiuni, fie că s-ar afla în concediu și ar fi plecat peste hotare și că nu ar trebui să fie deranjat cu problemele ei, iar adeseori nu se prezenta nici la ședințele de judecată.

7. Subsecvent, reclamanta a menționat că în cadrul interacțiunii cu avocatul Ruslan Cibric, a constatat că acesta din urmă, se cunoaște cu reprezentantul S.A. „Electrosistem”, împreună cu care au făcut stagiul în avocatură la același birou de avocați, și că ambii, ar pune la cale, o înțelegere, potrivit căreia, avocatul Ruslan Cibric ar fi trebuit să se lase învins de S.A. „Electrosistem”.

8. Astfel, pe marginea acțiunilor și inacțiunilor avocatului Ruslan Cibric, a depus plângere la Uniunea Avocaților din Republica Moldova. În cadrul examinării plângerii, avocatul Ruslan Cibric a recunoscut faptele invocate de soții Moșenscoi. De asemenea, în cadrul ședinței Comisiei de Etică și Disciplină din 02 noiembrie 2015, avocatul Ruslan Cibric a solicitat acordarea unui termen în vederea soluționării pe cale amiabilă a conflictului cu ea, a declarat că este disponibil să restituie o parte a onorariului încasat. Pentru aceste motive, ședința Comisiei de Etică și Disciplină a fost amânată pentru data de 09 noiembrie 2015.

9. Așadar, în vederea soluționării pe cale amiabilă a conflictului, avocatul Ruslan Cibric a întocmit și înregistrat în cancelaria Uniunii Avocaților din Republica Moldova un proiect a unui acord, prin care și-a exprimat disponibilitatea soluționării conflictului, au fost stabilite condițiile de restituire a sumelor încasate de acesta neîntemeiat cu titlu de onorariu. Însă, în final, avocatul Ruslan Cibric a ignorat proiectul acordului de soluționare pe cale amiabilă a conflictului, motiv pentru care prin hotărârea Comisiei de etică și disciplină a Uniunii Avocaților din Republica Moldova din 09 noiembrie 2015 au fost stabilite un șir de încălcări a legislației în vigoare admise de avocatul Ruslan Cibric (licența nr.**** din 26 mai 2011) în cadrul exercitării obligațiilor asumate în temeiul contractului de prestări servicii de asistență juridică nr.22 din 29 august 2013, fiind aplicate față de acesta sancțiuni.

10. Stabilind pentru sine că sancțiunea aplicată a fost suficient de blândă, avocatul Ruslan Cibric nu a mai considerat necesar să restituie soților Moșenscoi sumele încasate neîntemeiat.

11. Într-un final, raporturile dintre soții Moșenscoi și avocatul Ruslan

Cibric au ajuns într-un impas, ei fiind nevoiți să își angajeze un alt avocat pentru asistența necesară în cadrul cauzei civile Prijilevscaia-Mošenscaia vs S.A. „Electrosistem”, iar avocatul Ruslan Cibric, a refuzat să restituie sumele încasate nejustificat.

12. În continuare, reclamanta a precizat că până la depunerea prezentei cereri de chemare în judecată, a expediat în adresa avocatului Ruslan Cibric somații prin care a solicitat restituirea sumelor încasate de acesta, însă la somațiile expediate, nu a parvenit niciun răspuns din partea avocatului Ruslan Cibric, iar sumele solicitate spre restituire, nu au fost restituite.

13. De altfel, făcând referire la prevederile art. 970, art. 1030 și art. 206 din Codul civil, reclamanta a indicat că, obiectul contractului de prestări servicii de asistență juridică nr.22 din 29 august 2013, încheiat cu C.A. „Cibric Ruslan” au constituit serviciile de asistență juridică, care urmau a fi prestate de avocatul Ruslan Cibric din cadrul C.A. „Cibric Ruslan”, de reprezentare judiciară a intereselor sale pe marginea cauzei civile intentate la cererea depusă de ea împotriva S.A. „Electrosistem” cu privire la rezilierea contractului de leasing. Iar, natura juridică a contractului respectiv, constă din două elemente determinante: acordarea de către avocat a serviciilor de asistență juridică calificată (care consta în acordarea de consultații, întocmirea de acte motivate cu caracter juridic), reprezentarea de către avocat a intereselor clientului/mandant pe marginea cauzei civile intentate la cererea depusă de ea împotriva S.A. „Electrosistem” cu privire la rezilierea contractului de leasing.

14. Astfel, având în vedere contractul de prestări servicii de asistență juridică nr.22 din 29 august 2013, obligațiile legale și profesionale ale avocatului de a acționa ca un bun profesionist, onest, cu diligență și promptitudine, reclamanta a invocat și s-a dovedit că avocatul Ruslan Cibric nu și-a executat corespunzător, deplin și conștiincios obligațiile de acordare a asistenței juridice.

15. Complementar, reclamanta a susținut că printr-o reclamație, C.A. „Cibric Ruslan” a pretins plata din partea ei a unei preținse restanțe la plata pretinsului onorariu, în mărime de 4517,27 de lei, iar printr-o preținșă declarație de rezoluțiune, C.A. „Cibric Ruslan” a invocat preținșă rezoluțiune a contractului de prestări servicii de asistență juridică nr. 22 din 29 august 2013, pe motivul neachitării din partea sa a preținsei restanțe la plata pretinsului onorariu, în mărime de 4517,27 de lei, iar ea s-a opus preținsei rezilierii/rezolvirii invocate de avocatul Ruslan Cibric din cadrul C.A. „Cibric Ruslan”.

16. În context, reclamanta a subliniat că, prin hotărârea din 09 noiembrie 2015 a Comisiei de etică și disciplină a Uniunii Avocaților din Republica Moldova, s-a reținut că, anterior expedierii de către avocatul Ruslan Cibric din cadrul C.A. „Cibric Ruslan” a preținsei reclamații de plată

și a pretinsei declarații de rezoluțiune, ea achitase, în beneficiul acestuia, la diferite intervale de timp, suma de 137.230 de lei, cu titlu de onorariu pretins, în baza contractului de prestări servicii de asistență juridică nr. 22 din 29 august 2013.

17. Prin urmare, în opinia sa, pretinsa reclamație de plată și declarație de rezolvire, nu sunt întemeiate și urmează a fi declarate nule.

18. Totodată, reclamanta a accentuat că suma achitată în beneficiul avocatului Ruslan Cibric din cadrul C.A. „Cibric Ruslan” a depășit considerabil onorariile stabilite prin contract, motiv pentru care pretenția acestuia privind existența unei restanțe de 4.517,27 de lei este neîntemeiată, iar pretinsa declarație de rezoluțiune urmează a fi declarată nulă.

19. De altfel, întrucât avocatul nu și-a executat corespunzător obligațiile asumate, Irina Prijilevscaia-Moșenscaia a solicitat rezoluțiunea contractului de prestări servicii de asistență juridică nr. 22 din 29 august 2013 și restituirea sumelor încasate, arătând că, prin neexecutare, a fost lipsită de posibilitatea de a obține rezultatul așteptat al contractului, respectiv servicii de asistență juridică calificată, adaptate circumstanțelor cauzei și prestate cu diligență și promptitudine, așa cum se obliga avocatul Ruslan Cibric potrivit clauzelor contractuale.

20. În acest context, reclamanta a punctat că, până în prezent, avocatul Ruslan Cibric nu i-a restituit sumele încasate și nu i-a oferit niciun răspuns, opunându-se astfel efectelor rezoluțiunii invocate, motiv pentru care, în opinia sa, atât C.A. „Cibric Ruslan”, cât și Ruslan Cibric trebuie obligați în solidar la restituirea sumelor respective.

21. De asemenea, reclamanta a susținut că, urmare a acțiunilor ilegale ale avocatului Ruslan Cibric din cadrul C.A. „Cibric Ruslan”, a suferit prejudicii psihologice semnificative, manifestate prin blocaje emoționale cu impact asupra sănătății sale psihice, stres, anxietate, neliniște, demoralizare, descurajare, oboseală și dificultăți de adaptare, precum și prin limitarea posibilității de a se bucura de plăcerile vieții și de satisfacții spirituale și materiale, motiv pentru care este îndreptățită la repararea prejudiciului material, reprezentat de onorariile achitate avocatului, precum și a prejudiciului moral cauzat prin acțiunile și inacțiunile acestuia.

22. Așadar, având în vedere cele enunțate, Irina Prijilevscaia-Moșenscaia a solicitat emiterea unei hotărâri prin care să se dispună declararea nulității absolute a declarației de reziliere/rezoluțiune formulate de C.A. „Cibric Ruslan” privind contractul de asistență juridică nr. 22 din 29 august 2013, recunoașterea rezoluțiunii acestui contract din vina avocatului Ruslan Cibric începând cu data de 07 august 2018, obligarea în solidar a C.A. „Cibric Ruslan” și a avocatului Ruslan Cibric la restituirea în beneficiul său a sumei de 137.230 de lei reprezentând onorariul achitat în temeiul contractului, la plata prejudiciului moral în cuantum de 100000 de lei, precum și la

acoperirea tuturor cheltuielilor suportate în prezenta cauză.

23. Prin hotărârea din 08 februarie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată înaintată de Irina Prijilevscaia – Moșenscaia.

S-a constatat nulitatea declarației de reziliere/rezoluțiune formulată de C.A. „Ruslan Cibric” în privința contractului de asistență juridică nr. 22 din 29 august 2013.

S-a constatat rezilierea contractului de asistență juridică nr. 22 din 29 august 2013 încheiat între Irina Prijilevscaia – Moșenscaia și avocatul Ruslan Cibric.

S-a încasat din contul lui Ruslan Cibric în beneficiul cet. Irina Prijilevscaia – Moșenscaia suma în mărime de 97830 de lei achitată în baza contractului de asistență juridică, a taxei de stat în mărime de 2208,45 de lei, suma în mărime de 3928,20 de lei cu titlu de cheltuieli de traducere și cheltuieli pentru obținerea informației de la Agenția Servicii Publice și suma în mărime de 7000 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, iar în total suma în mărime de 110966,65 de lei.

S-a încasat din contul lui Ruslan Cibric în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 926,45 de lei. În rest, cererea de chemare în judecată înaintată de Irina Prijilevscaia – Moșenscaia împotriva C.A. „Cibric Ruslan” și a lui Ruslan Cibric s-a respins ca neîntemeiată.

S-a respins ca neîntemeiată cererea înaintată de avocatul, Alexandru Savva în interesele reclamantei, Prijilevscaia – Moșenscaia Irina privind asigurarea acțiunii (f.d.29-30, 43-56, Vol.II).

24. La 09 februarie 2021, Irina Prijilevscaia–Moșenscaia, reprezentată de Alexandru Savva, a depus apel, iar la 03 iulie 2021 a prezentat cererea de apel motivată împotriva hotărârii din 08 februarie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, prin care a solicitat casarea acesteia și emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a cererii sale de chemare în judecată și a cererilor de corectare a erorilor (f.d.33, 86-97, Vol.II).

25. La 05 martie 2021, C.A. „Cibric Ruslan” și Ruslan Cibric au depus apel nemotivat, iar la 14 iulie 2021 au prezentat cererea de apel motivată împotriva hotărârii din 08 februarie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând casarea acesteia cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a cererii de chemare în judecată depuse de Irina Prijilevscaia – Moșenscaia ca fiind tardivă și încasarea cheltuielilor de judecată (f.d.34, 109-111, Vol.II).

26. Prin decizia din 02 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul și recursul declarat de Irina Prijilevscaia–Moșenscaia, reprezentată de Alexandru Savva.

S-a admis apelul declarat de C.A. „Cibric Ruslan” și Ruslan Cibric.

S-a casat parțial hotărârea din 08 februarie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în partea încasării de la C.A. „Cibric Ruslan” și

Ruslan Cibric a sumei de 137230 de lei achitată în temeiul contractului de asistență juridică nr.22 din 29 august 2013 și taxei de stat și în această parte s-a pronunțat o nouă hotărâre, inclusiv sub formă de încheiere, prin care s-a admis excepția de tardivitate invocată de C.A. „Cibric Ruslan” și Ruslan Cibric.

S-a respins ca fiind tardivă cererea de chemare în judecată depusă de Irina Prijilevscaia-Moșenscaia împotriva C.A. „Cibric Ruslan” și a lui Ruslan Cibric privind încasarea în mod solidar de la C.A. „Cibric Ruslan” și Ruslan Cibric a sumei de 137230 de lei achitată în temeiul contractului de asistență juridică nr.22 din 29 august 2013.

S-a modificat cuantumul taxei de stat încasate de la C.A. „Cibric Ruslan” și Ruslan Cibric în beneficiul Irinei Prijilevscaia-Moșenscaia proporțional pretențiilor admise din acțiune de la 2208,45 de lei la 200 de lei.

În rest, hotărârea și încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 08 decembrie 2021 și respectiv din 11 martie 2021 s-au menținut fără modificări (f.d.226-245, Vol.II).

27. Pentru a decide astfel, Curtea de Apel Chișinău, examinând actele dosarului și criticile formulate în apel și recurs, a reținut că între Irina Prijilevscaia-Moșenscaia și avocatul Ruslan Cibric a fost încheiat contractul de asistență juridică nr. 22 din 29 august 2013, în temeiul căruia reclamanta a achitat suma totală de 137230 de lei, fapt confirmat prin înscrisuri. Din materialele cauzei și din hotărârea Comisiei de Etică și Disciplină a Uniunii Avocaților din 09 noiembrie 2015, rezultă că avocatul nu și-a executat corespunzător obligațiile contractuale, fapt calificat drept abatere disciplinară. Cu toate acestea, instanța de apel a constatat că acțiunea în partea încasării sumei de 97830 de lei a fost introdusă cu depășirea termenului de prescripție de trei ani, prevăzut de art. 267 și 272 din Codul civil, iar reclamanta nu a solicitat repunerea în termen, astfel că, în baza art. 186¹ din Codul de procedură civilă, excepția de tardivitate este întemeiată, iar acțiunea în această parte urmează a fi respinsă.

28. În ceea ce privește declarația de reziliere emisă de C.A. „Cibric Ruslan”, instanța de apel a conchis nulitatea acesteia, întrucât avocatul este cel care a încălcat contractul, iar în temeiul art. 735 și 748 din Codul civil, rezilierea este posibilă numai pentru neexecutarea esențială a obligațiilor de către cocontractant. Dovada neexecutării esențiale aparține pârâtului, motiv pentru care este întemeiată cererea reclamantei de constatare a rezilierii contractului din vina avocatului.

29. În privința cererii de reparare a prejudiciului moral, instanța ierarhic inferioară a reținut că, potrivit art. 1398 și 1422 din Codul civil, acesta se acordă doar dacă sunt lezate drepturi nepatrimoniale, iar în speță s-a reclamat un prejudiciu de natură patrimonială, astfel încât pretenția nu poate fi admisă.

30. De altfel, instanța de apel a catalogat ca fiind corectă soluția primei instanțe privind respingerea cererilor de corectare a erorilor materiale, deoarece aspectele invocate vizau fondul litigiului și nu simple erori materiale, conform art. 249 din Codul de procedură civilă. În baza art. 94 din Codul de procedură civilă, cheltuielile de judecată se compensează proporțional cu partea admisă din acțiune, fiind necesară modificarea cuantumului taxei de stat.

31. Pe aceste considerente, Curtea de Apel a respins apelul și recursul reclamantei, a admis apelul părților, a casat parțial hotărârea primei instanțe în ceea ce privește sumele prescrise, menținând în rest soluția atacată.

32. La 24 iulie 2023, Irina Prijilevscaia-Mošenscaia, reprezentată de avocatul Alexandru Savva, a depus cerere de recurs, concretizat la 29 ianuarie 2024 împotriva deciziei din 02 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia, a încheierii din 11 martie 2021 și a hotărârii din 08 februarie 2021 ale Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cu emiterea unei noi decizii de admitere integrală a cererii sale de chemare în judecată (f.d.1-12, 28-30, Vol.III).

33. În motivarea recursului, recurenta a indicat motivele de fapt și de drept invocate anterior la examinarea cauzei în prima instanță și instanța de apel, suplimentar menționând dezacordul cu decizia din 02 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, care în opinia sa este neîntemeiată și ilegală, deoarece instanțele ierarhic inferioare nu au stabilit toate circumstanțele relevante pentru soluționarea cauzei și au aplicat eronat normele de drept material și procedural, motiv pentru care hotărârea din 08 februarie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru urmează a fi casată ca fiind neîntemeiată în partea pretențiilor respinse, precum și integral decizia din 02 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie admisă integral acțiunea sa formulată împotriva C.A. „Cibric Ruslan” și a avocatului Cibric Ruslan, cu consecința declarării nulității actelor juridice și încasării sumelor pretinse.

34. Subsecvent, recurenta a enunțat că instanțele ierarhic inferioare au constatat nulitatea absolută a declarației de reziliere formulate de C.A. „Cibric Ruslan”, ceea ce înseamnă că acest act nu a produs efecte juridice, raporturile contractuale dintre părți continuând să existe. Totodată, prin hotărârea din 08 februarie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, menținută în această parte de Curtea de Apel la 02 mai 2023, a fost admisă cererea de constatare a rezoluțiunii invocate de ea în 2018, urmată de depunerea acțiunii în anul 2019. În aceste condiții, este nejustificată concluzia Curții de Apel Chișinău privind tardivitatea cererii, deoarece dreptul său la acțiune nu s-a născut la data emiterii bonurilor de plată, ci din momentul în care avocatul Cibric a recepționat declarația de rezoluțiune. Mai mult, culpa acestuia a fost confirmată prin Hotărârea Comisiei de Etică și

Disciplină a Uniunii Avocaților din 09 noiembrie 2015, ceea ce dovedește că acțiunea a fost exercitată în termen.

35. La 10 noiembrie 2023 în adresa C.A. „Cibric Ruslan” și a lui Ruslan Cibric a fost expediată copia recursului depus de Irina Prijilevscaia-Moșenscaia, reprezentată de avocatul Alexandru Savva, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței.

36. Până la data stabilită pentru examinarea admisibilității recursului declarat de Irina Prijilevscaia-Moșenscaia, reprezentată de avocatul Alexandru Savva, intimații nu și-au valorificat dreptul procedural respectiv și nu au depus referințe.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

37. Prin Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) au fost operate modificări în Codul de procedură civilă, care au intrat în vigoare la 01 septembrie 2023.

38. Art. XI alin. (3) din Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție):

„(3) Recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.”

39. Din sensul normei de drept enunțate, urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, cu excepția temeiurilor în baza cărora se vor examina recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi.

40. Recursul declarat de Irina Prijilevscaia-Moșenscaia, reprezentată de avocatul Alexandru Savva, a fost depus până la data intrării în vigoare a Legii nr. 246 din 31 iulie 2023, și va fi examinat în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii acestuia.

Astfel, la momentul depunerii și examinării admisibilității prezentului recurs, prevederile legale relevante aveau următorul conținut:

41. Art. 434 alin.(1) din Codul de procedură civilă:

„ (1) Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.”

42. Art. 432 alin. (1) – (4) din Codul de procedură civilă (în vigoare până la 01 septembrie 2023):

„ (1) Părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvîrșirea altor încălcări decît cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.”

43. Art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă (în vigoare până la 01 septembrie 2023):

„ Cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

- a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).”

MOTIVAREA INSTANȚEI

44. Referitor la termenul de declarare a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide că Irina Prijilevscaia-Moșenscaia, reprezentată de avocatul Alexandru Savva, s-a conformat dispozițiilor art. 434 alin.(1) din Codul de procedură civilă, și a depus în termen recursul la 24 iulie 2023. Or, decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 02 mai 2023 și expediată reprezentantului recurente Irina Prijilevscaia-Moșenscaia, avocatului Alexandru Savva, prin e-mail, la 11 iulie 2023, fapt confirmat prin extrasul din poșta electronică, anexat la dosar (f.d.246, Vol.II).

45. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reiterează că, prin Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) au fost operate modificări în Codul de procedură civilă, care au intrat în vigoare la 01 septembrie 2023.

46. Astfel, procedura admisibilității recursurilor va consta în verificarea existenței unuia dintre temeiurile prevăzute la art.433 din Codul de procedură civilă, în vigoare la momentul depunerii recursurilor, la caz, 24 iulie 2023.

47. Din analiza recursului declarat rezultă că Irina Prijilevscaia-Moșenscaia, reprezentată de avocatul Alexandru Savva a invocat temei de admisibilitate prevederile art. 432 alin.(2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

48. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reținând că recurenta a făcut trimitere la temeiul de drept prevăzut de art.432 alin.(2) – neaplicarea legii care trebuia să fie aplicată; aplicarea unei legi care nu trebuia să fie aplicată; aplicarea unei legi care a fost declarată neconstituțională; interpretarea în mod eronat a legii, precum și aplicarea în mod eronat a analogiei legii sau analogiei dreptului, nu a stabilit că normele aplicate suscită îndoieli la aplicare sau instanța de apel, aplicând normele respective, ar fi extins norma juridică dincolo de ipotezele la care se aplică sau invers.

49. De asemenea, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, verificând existența circumstanțelor expuse în art.432 alin.(3) din Codul de procedură civilă, în vigoare la 24 iulie 2023, și anume, dacă cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei; dacă cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată; în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului; instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces; în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată; hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale, nu le-a stabilit.

50. Subsecvent, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție având în vedere că recurenta a invocat temeiul de drept prevăzut de art.432 alin.(4) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, normă citată supra, nu a stabilit săvârșirea încălcărilor de către Curtea de Apel Chișinău în măsura în care ar fi dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau ar fi comis erori ce au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Totodată, instanța de recurs nu a stabilit că normele aplicate suscită îndoieli la aplicare sau instanța de apel, aplicând normele respective, ar fi extins norma juridică dincolo de ipotezele la care se aplică sau invers.

51. De altfel, Completul de judecată reține că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

52. Totodată, potrivit jurisprudenței Curții Europene pentru Drepturile Omului, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri.

53. În speță, Completul de judecată menționează că recursul în cauză conține obiecții de fapt și de drept, care deja au fost studiate și verificate de către instanța de apel, primind o apreciere corespunzătoare.

54. În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

55. Drept urmare, Completul de judecată reține că argumentele invocate de către Irina Prijilevscaia-Moșenscaia, reprezentată de avocatul Alexandru Savva, nu pot constitui temei de admisibilitate a recursului, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normei de drept material sau a normei de drept procesual, și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

56. În astfel de circumstanțe, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție apreciază recursul declarat de către Irina Prijilevscaia-Moșenscaia, reprezentată de avocatul Alexandru Savva, ca fiind inadmisibil.

57. Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 431 alin. (1), (2), art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, art.440 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Consideră inadmisibil recursul declarat de Irina Prijilevscaia-Moșenscaia, reprezentată de avocatul Alexandru Savva împotriva deciziei din 02 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Diana Stănilă

Ion Munteanu